

Skötselrådet Store Mosse nationalpark

1. Mötets öppnande och introduktion

Fredrik hälsar alla välkomna och förklarar att vi förkortat innehållet i dagordningen jämfört med tidigare möten, samt att vi provar att hålla mötet en timme kortare

2. Närvarande och presentation av eventuella nya deltagare

Fredrik Olsson, Nationalparksförvaltare
Ida Johansson, Nationalparksförvaltare (Sekreterare)
Peder Gustafsson, Nationalparksförvaltare
Peter Andersson, Värnamo kommun
Lina Larsson, Vaggeryds kommun (på länk)
Jan Ekman, Föreningen Store Mosse nationalpark (FSMN)
Stefan Helbro, Föreningen Store Mosse nationalpark (FSMN)
Egert Fransson, BirdLife Sverige
Kent Öhrn, Värnamo Fågelklubb
Johan Petersson, LRF Tofteryd-Hagshult-Åker
Michele Andersson, Gnosjö Kommun
Stig Larsson, Kärda Hembyggsförening
Ulrika Strand, Vandra med Ulrika (samarbetspartner)
Andre Schurtenberger, Vandra med Andre (samarbetspartner)
Toni Davidsson, Flatens camping (samarbetspartner)
Bo Blomqvist, Ågårds camping (samarbetspartner)
Susanne Hultgren, Ågårds camping (samarbetspartner)
Mia Blomqvist, Ågårds camping (samarbetspartner)
Magnus Stålblbrand, Ågårds camping (samarbetspartner)
Sandra Claesson, Gnosjö Naturskyddsförening
Britt-Marie Nilsson, Mindfulnessstorp (samarbetspartner)

3. Godkännande av dagordning

Ja

4. Genomgång av gjorda och planerade åtgärder under 2025/2026

– Björnakullen och Växudde

Många högar är kvar som planeras att köras bort med hjälp av entreprenör. Vi har försökt elda rishögarna men de var för färska och sura. När området är färdigrestaurerat är målet att det ska kunna slås med lie.

– Vattenbuffelbete på Svänö

Tillsynsmän på bufflarna var Johan Petersson och Eva Ågren från Nässja. Enligt Johan som är på plats på mötet har tillsynen av bufflarna fungerat

Skötselenheten
Naturavdelningen

väldigt bra. Det underlättar mycket när bufflarna är tama och hanterade av ägarna.

Det fanns en viss oro att besökare skulle strömma till Svänö där bufflarna gått men tack vare att nationalparken inte annonserat om bufflarna har det varit lugnt. Tack vare fågelskyddet har besökare heller inte kommit intill bufflarna.

Resultatet av betet är mycket bra då de betat mycket av halvgräs och vass.

Tanken är att bufflar kommer att beta på Svänömaden även nästa år. Förslag på buffelsafari kommer upp.

– **Kävsjön status**

Regleringen av sjön är i gång och det sker kontroll av dämnet minst 1gång/veckan. Förhoppningen är att isen lägger sig när vi har en hög vattennivå så vi kan reglera sjöns nivå så det sker en ringbarkande effekt på vegetationen.

Arbete återstår att få ut flytön.

Förhoppningen är att få tillbaka måskollonierna som gynnar vadarfåglarna.

Vi kommer fram till att konsultera Värnamo fågelklubb om placering på flytlön då de anser att den tänkta placeringen kanske inte är den bästa.

Reglerstrategin revideras varje år fram till 2032.

Det har skett elfiske i fiskvägarna vid dämnet där man fann Lake vilket är positivt för projektet. Att anläggningen gynnar olika arter syns väl.

Gnosjö kommun flikar in och berättar att de jobbar för den biologiska mångfalden. De ska minska gräsklippning och räknar citronfjärilar.

– **Kittlakulls fasad**

Puts och måleri är klart! Det nämns under mötet hur disponentvillan används i dagsläget. Under lågsäsong just nu främst till forskare.

– **Grillkåta**

Arbete som påbörjades innan sommaren är nu färdigt. Det var lite trixigare att bygga än vad tillverkaren sade, då det inte fanns ritningar och egna lösningar som tex droplåtar var tvunget att fixas. Arbete som är kvar är att bygga ihop ramp från grillkåtan till den befintliga som går ut till Svartgölen. Fasaden ska även tjäras.

– **Guldstjärnan blev Gulstjärnan**

Stjärnan som ursprungligen var i bladguld har nu målats gul. Nu när dessa nationalparksmarkörer börjar bli slitna funderar naturvårdsverket på om det är det bästa att ta bort dem. Vi på Store Mosse tycker att det är synd då de används som en foto punkt för besökare. Vi fick tillåtelse att prova måla om den och fick hjälp av målare. Det var svårt att hitta en bra guld-färg, så vi

Skötselenheten
Naturavdelningen

valde den gula färgen som finns på alla trycksaker. Är vi inte nöjda med den gula färgen kan vi alltid måla om den, Tröskeln att måla om är nu låg.

– **Leder**

Vi arbetar ständigt med ledunderhåll och eftersom det är ett omfattande arbete får vi hjälp med volontärer vilket vi är så tacksamma för!

Ett projekt med Smålandsleden är påbörjat då en stäcka mellan Andersberg och Kävsjö kyrka länkar med denna.

Materialet som kördes ut med helikopter börjar ta slut och gammalt material ligger kvar längs lederna. Önskvärt är att kunna köra bort detta också med hjälp av helikopter.

Plattformen ute på Strandstigen är i mycket dåligt skick nämns. Särskilt golvbrädorna.

– **Besöksstatistik**

Statistik sammanställt från alla besöksräknare och man kan se en stor ökning. 141 000 besökare redan i september? Dock känner campingarna också av en ökning detta år och ser detta inte som något konstigt. Många tyskar och svenskar.

Antalet besökare har även ökat på naturum och från januari till september ligger siffran på 45 603 besökare.

Det framförs under mötet att det är tråkigt att naturum inte kan hålla öppet varje dag.

– **Förvaltarträff med sydlänen**

Det är viktigt att träffa andra förvaltare från andra nationalparker för att få inspiration och utbyta erfarenheter, få tips och idéer. Nästa år är förvaltarna på Nämndöskärgårdens nationalpark värdar.

Upphandlingar på gång:

– **Wibecksleden**

Kommer att bli än mer tillgänglighetsanpassad med fler mötesplatser, sittplatser och handledaren kommer att bytas ut.

– **Naturumrampen**

Önskas byggas ny och förbättras så den blir lättare att reparera vid behov. Den kommer även att breddas så det blir lättare att mötas på den.

– **Kittlakull, källaren**

Har varit fuktig en längre tid. Det kommer inte att dräneras om men Platonmatan ska lagas och det eventuella stoppet i röret till utloppet från dagvattenbrunnen fixas. Viss ombyggnation kommer att utföras i källaren när en fuktig vägg ändå ska rivas.

– **P-vaktsbolag**

Gnösjö Kommun flikar in och berättar att de nu tar bort sin parkeringsövervakning.

Skötselenheten
Naturavdelningen

Ågårds camping berättar att färre vill ha nationalparksfoldrar.

5. Ekonomiska läget och prognos för 2025/2026

Inga investeringsmedel i år.

Större nyttjande av fastighetsmedel. Naturumbidrag ännu lite lägre men extra medel tillförs för att klara sommarpersonalen.

Mindre medel till våtmarksrestaurering men de största kostnaderna för Kävsjön var tidigare år.

Extra bidrag till restaurering av betesmarker (Svänömaden).

Eva, enhetschefen kunde tyvärr inte medverka. Därför kunde vi under mötet inte prata lika mycket ekonomi som vi brukar. Dock ser prognosen hyfsad ut och den är god vad det gäller fastighetsförvaltning.

Mer våtmarksmedel är sökt.

6. Aktuellt från föreningar och organisationer som är kopplat till nationalparken

Gnosjö naturskyddsförening: Har besökt det publika örngömslet och frågar om det ska rustas upp, det är lågt i tak, lutar och ser ut som att det gjort sina bästa dagar. ARKNAT nämns som ett alternativ för att kunna renovera gömslet då medel för detta just nu fattas.

Vandra med Ulrika: Guidar mycket företag och märker hur lite kunskap man har om våtmarker.

Ågårds camping: Inte så många som vet om örnutfodringen. Märker av en ökad mängd sopor!

Flatens camping: Variation på gäster och de flesta har planerat var de ska åka men vet tyvärr inte så mycket om Store Mosse. Hur når vi ut!? Kan vi få fram ett färdigt paket med aktiviteter? Önskar att få ett utskick om vad som händer i nationalparken, det missas lätt.

Kärda hembygdsförening: Kan vi ragga fler slåttergubbar till den årliga slåttern?

Gnosjö kommun: Tycker att skötselrådet har varit intressant och tackar. Medger att de har varit dåligt involverade. Nämner att de ska försöka hjälpa till från deras sida att dra i Trafikverket när det gäller den farliga situationen längs väg 151. Nämner att hastighetssänkning kan bli svår. Store Mosse är en stor del som gör att vår kommun blir attraktiv.

Vaggeryds kommun: Arbetar för ett nytt miljöprogram.

Vandra med Andre: Samarbetar med Johan Svedberg för ett projekt med Gnosjö kommun och Store Mosse. Ökat antal snöskovandringar. Vandrarhemmen funkar bra.

LRF: Upplever att LRF är mycket positiva till buffelbetet som varit i nationalparken. Under de tillfällen som tillsynen på bufflarna gjorts har det nästan varje gång varit trafikkaos på Svänö.

Birdlife Sverige/Värnamo fågelklubb: Nytt kylsystem till de trafikdöda djuren som körs ut till örnutfodringen. Gott om djur finns i den. Livekameran kommer att bytas ut då den

Skötselenheten
Naturavdelningen

gamla inte fungerar. Örnsymposium har ägt rum där 70 personer från Norden deltog. Antalet Kungsörnar ökar.

FSMN: Hastighetssänkning till 70km/h på väg 151, 200 meter före och efter samt genom hela nationalparken. Portaler vid väg 151 så att man vet att man åker in och ut ur en nationalpark. Skylt vid järnvägen med texten Store Mosse nationalpark så att passerande ser att man åker igenom en nationalpark. Tyst asfalt på väg 151 genom parken. Vid infarten till naturum i förslag om en rondell, planskild korsning, gång och cykelvägstunnel. Bättre belysning vid avfarten från väg 151 från naturum. Laga asfalten vid de borrhålen, där det uppstår oljud. Vändplats med parkeringsförbud utanför yttre grinden vid L.Lövö.

Föreningen annonserar sin verksamhet på FB/"föreningen store mosse nationalpark" hemsidan Laget.se/storemosseforening samt i evenemangskalendrarna hos kommunerna runt omkring, Gnosjö, Vaggeryd och Gislaved. Tex vandring Kävsjön runt, reparerar spänger, Monterar rastplatsbänkar, Deltager med verksamhet på nationalparkens dag, deltager på i Björnekulla slåttern.

Förslag på utsiktsplats efter vägen mellan Häradsö och Karsö, vidunderlig utsikt och mötesplatser finns.

7. Diskussioner

Pga. Tidsbrist hoppas denna punkt tyvärr över men vi uppmanar deltagarna att mejla!

Hur kan vi göra mossen mer attraktiv för kommuner/föreningar/samarbetspartners? Hur kan kommuner/föreningar/samarbetspartners bidra till parkens attraktivitet?

Laddstolpar, snabbbladdare. Är detta något för företag/kommuner? Vi kan endast upplåta plats.

Ställplatser i anslutning till nationalparken?

Eventuella övriga diskussioner om NP och förvaltning.

8. Övriga frågor

9. Nästa möte

Tisdagen den 24:e mars 2026.